Petru PANȚIRU

CURS DE ECONOMIE POLITICĂ

(MICROECONOMIE)

Editura Fundației Universitare
"Dunărea de Jos" Galați

III 15.621

Prof. univ. Dr. Petru PANȚIRU

CURS DE ECONOMIE POLITICĂ

(*MICROECONOMIE*)

212.218
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA

C-212218L

Editura Fundației Universitare
„*Dunărea de Jos*" – Galați, 2000

REFERENT ŞTIINŢIFIC:

Prof. Univ. Dr. ec. Angelica STOICA

Tehnoredactare: Cojocaru Rodica

©Editura Fundaţiei Universitare
"Dunărea de Jos", Galaţi, 2000
ISBN 973-8139-31-7

CUPRINS

Cuvânt înainte 3
CAPITOLUL 1: ECONOMIA - LEGI, REGULI ŞI PRINCIPII ECONOMICE. RISC ŞI INCERTITUDINI ÎN ECONOMIA MODERNĂ. 5
1.1. Trebuinţele şi resursele economice. 5
1.2. Economia - formă principală a acţiunii sociale..... 9
1.3. Fenomenele economice şi procesele economice Legi şi principii economice. 11
1.4. ştiinţa economică. Obiectul de studiu al economiei politice. 13
1.5. Metode, tehnici şi instrumente de cercetare şi analiză economică. 16
1.6. Risc şi incertitudini în economia modernă. 18
CAPITOLUL 2: TRĂSĂTURILE GENERALE ALE ECONOMIEI DE SCHIMB 22
2.1. Economia concurenţială de schimb. Specializarea agenţilor economici - caracteristică generală a economiei de schimb. 22
2.2. Proprietatea privată - trăsătură fundamentală a economiei de schimb..... 24
2.3. Economia monetară de schimb. Banii, element major al vieţii economice. 27
2.4. Piaţa - expresie generală a relaţiilor de vânzare-cumpărare. 30
CAPITOLUL 3 : ECONOMIA DE PIAŢĂ MODERNĂ. 33
3.1. Economiile moderne contemporane - economii mixte. 33
3.2. Agenţii economici. 36
3.3. Formele principale de organizare a afacerilor. 38
3.5. Rezultatele activităţii desfăşurate la nivel microeconomic. Indicatorii de exprimare şi de evaluare..... 45
CAPITOLUL 4 : BUNURILE ECONOMICE ŞI UTILITATEA ECONOMICĂ 48
4.1. Bunurile economice. Tipologia bunurilor economice. 48
4.2. Utilitatea. Utilitatea economică. Măsurarea utilităţii economice. Formele utilităţii economice..... 51
4.3. Utilitatea marginală. Corelaţia dintre utilitatea totală şi utilitatea marginală. Egalizarea utilităţii marginale pe unitate monetară. 55
CAPITOLUL 5 : TEORIA (COMPORTAMENTUL) CONSUMATORULUI ... 60
5.1. Programele de consum. Preferinţele şi alegerea consumatorului. Curbele de indiferenţă în consum. Rata marginală de substituţie. 60
5.2. Echilibrul şi alegerea consumatorului. Constrângerea bugetară . 66
5.3. Modificări în echilibrul consumatorului..... 71

5.4. Surplusul consumatorului. 74
5.5. Probleme 77
CAPITOLUL 6 : FACTORII DE PRODUCȚIE. 79
6.1. Caracterizarea generală a factorilor de producție. Mobilitatea factorilor de producție. 79
6.2. Munca - factor de producție primar și determinant. 82
6.3. Natura - factor originar de producție. Resursele naturale 85
6.4. Capitalul - factor de producție derivat. Mobilitatea capitalului fix...88
6.5. Combinarea și substituirea factorilor de producție. Funcția de producție. Legea randamentelor descrescătoare. Izocuante. Rata marginală de substituire 95
- Probleme - 103
CAPITOLUL 7 : COSTURILE DE PRODUCȚIE. COMPORTAMENTUL PRODUCĂTORULUI. 106
7.1. Conținutul costului de producție. Funcțiile costului 106
7.2. Mărimea și structura costului. Costul de producție pe termen scurt și timpul economic al costului. Costul de producție pe termen lung. 109
7.3. Optimul producătorului. Maximizarea producției pentru un cost dat și minimizarea costului de producție pentru o producție dată. 120
7.4. Calea de expansiune; surplusul producătorului. Pragul rentabilității 124
- Probleme - 128
CAPITOLUL 8 : PRODUCTIVITATEA FACTORILOR DE PRODUCȚIE...131
8.1. Conceptul și tipologia productivității. 131
8.2. Legea randamentelor neproporționale. 134
8.3. Productivitatea muncii și randamentul capitalului – productivități parțiale. 138
8.4. Relațiile dintre productivitatea muncii și productivitatea capitalului. Surplusul de productivitate. 144
- Probleme - 147
CAPITOLUL 9 : CEREREA ȘI OFERTA. 149
9.1. Cererea. Extinderea și contracția cererii. Legea cererii. Formele cererii. 149
9.2. Elasticitatea cererii. Condițiile cererii. Factorii care influențează cererea 153
9.3. Oferta. Legea ofertei. Condițiile mărimii și dinamicii ofertei. 161
9.4. Elasticitatea ofertei. Importanța factorului timp. 164
- Probleme - 168
CAPITOLUL 10 : CONCURENȚA ȘI PREȚUL. PIAȚA CU CONCURENȚĂ PERFECTĂ. PREȚUL DE ECHILIBRU....170
10.1. Concurența: conținut, tipuri de piață concurențială. 170

10.2. Preţul - concept, funcţii, tipuri de preţuri şi modalităţi de formare. 173

10.3. Piaţa cu concurenţă perfectă. Preţul de echilibru. Echilibrul pieţei pe termen scurt 177
10.4. Echilibrul pieţei pe termen lung şi opţiunea producătorului 184
- Probleme - 187

CAPITOLUL 11 : PIAŢA DE MONOPOL. PIAŢA CU CONCURENŢĂ DE OLIGOPOL. POLITICI DE PREŢURI 189
11.1. Piaţa de monopol. Cererea şi veniturile la firma de monopol 189
11.2. Maximizarea profitului pe piaţa de monopol. Preţurile de monopol discriminatorii. Costurile sociale. 193
11.3. Caracterizarea pieţei cu concurenţă de oligopol. 198
11.4. Formarea preţului pe diferite pieţe oligopolistice. 201
11.5. Statul şi preţurile. Politici de preţuri. 205
- Probleme - 208

CAPITOLUL 12 : SALARIUL - VENIT FUNDAMENTAL 210
12.1. Salariul : geneză şi teorii asupra salariului. Forme de salariu. 210
12.2. Sistemul de salarizare. Formele (modalităţile) concrete de evaluare a eforturilor şi a salariului. 215
12.3. Mărimea şi dinamica salariului. 219
- Probleme - 222

CAPITOLUL 13 : DOBÂNDA ŞI PROFITUL 224
A. DOBÂNDA 224
13.1. Creditul - concept, funcţii, tipuri. 224
13.2. Dobânda - concept, modalităţi de evidenţă. 226
13.3. Masa şi rata dobânzii. Dinamica dobânzii. 229
B.PROFITUL 229
13.4. Controverse privind substanţa profitului. Definirea conceptului de profit 234
13.5. Profitul economic şi sursele lui, tipurile de profit. Repartiţia profitului. 236
13.6. Masa şi rata profitului. 240
13.7. Maximizarea profitului pe diverse pieţe. 242
- Probleme - 245

CAPITOLUL 14 : RENTA 249
14.1. Natura rentei Concepţii privind substanţa rentei. 249
14.2. Formarea rentei pe baza legii randamentelor neproporţionale. 251
14.3. Renta funciară. Mecanismul formării rentei funciare. 254
14.4. Arenda şi preţul pământului. 257
- Probleme - 260

Bibliografie 262
Cuprins 265